

गृह विज्ञान
Home Science
(216)
शिक्षक अंकित मूल्यांकन पत्र
Tutor Marked Assignment

एकूण गुण : 20
Maximum: Marks: 20

- टिप्पणी: (i) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे. प्रत्येक प्रश्नाचे गुण त्या प्रश्नासमोर दर्शविले आहेत.
- Note: (i) All questions are compulsory. The Marks allotted for each question are given beside the questions.
- (ii) विद्यार्थ्यांनी उत्तरपत्रिकेच्या पहिल्या पानावर आपला नोंदणीक्रमांक, नाव, ज्या केंद्रामार्फत परीक्षेस बसणार आहे, त्या केंद्राचे नाव आणि विषय लिहिणे आवश्यक आहे.
- (ii) Write your name, enrollment numbers, AI name and subject on the first page of the answer sheet.

1. खालीलपैकी एका प्रश्नाचे उत्तर साधारणपणे ४०-६० शब्दांत लिहा. 2
- Answer any one of the following questions in about 40-60 words.
- (a) तुमच्या आजूबाजूच्या कोणत्याही दोन नैसर्गिक तंतूची ओळख करून नावे लिहा. नैसर्गिक तंतूंपासून बनविलेले वस्त्र, कपडे वापरावे असे का म्हणतात? (पाठ १० पहा)
- Identify any two natural fibers from your surroundings. Why is it advisable to use garments made from natural fibers? (See Lesson 10)
- (b) 'साधी विण' व 'ट्रवील' (Twill) विण यांमधील कोणतेही दोन फरक सारणीच्या रूपात लिहा. (पाठ १० पहा)
- Mention any two differences between plain weave and twill weave in a tabular form. (See Lesson 10)
2. खालीलपैकी एका प्रश्नाचे उत्तर साधारणपणे ४०-६० शब्दांत लिहा. 2
- Answer any one of the following questions in about 40-60 words.
- (a) शीनाच्या पायाचा विद्युत तारेच्या उघड्या सॉकेटला स्पर्श होऊन तिला झटका बसला. घरामध्ये विद्युत उर्जेच्या सुरक्षित वापराचे कोणतेही दोन नियम लिहा. (पाठ १३ पहा)
- Sheena's foot accidentally touched a naked wire from the socket and she got an electric shock. State any two appropriate ways for the safe use of electricity at home. (See Lesson 13)
- (b) तुमच्या सभोवतालच्या परिसराचे काळजीपूर्वक निरीक्षण करा व त्यापैकी लहान मुले, वयस्कर व्यक्तींना "श्वास कोंडणे" किंवा "गुदमरणे" यासाठीची चार कारणे लिहा. (पाठ १३ पहा)
- Critically examine your surroundings and identify any four reasons for suffocation and choking amongst children and adults. (See Lesson 13)

3. खालीलपैकी एका प्रश्नाचे उत्तर साधारणपणे ४०-६० शब्दांत लिहा. 2
 Answer any one of the following questions in about 40-60 words.
 (a) छोटी मृदुला आठ महिन्यांची आहे. या वयातील बालकांमध्ये आढळणारी “वाढ ” व “विकसन” यांची कोणतीही दोन लक्षणे लिहा. (पाठ १८ पहा)
 Baby Mridula is 8 months old. Mention any two characteristic features each of growth and development of children of her age. (See Lesson 18)
 (b) “विकास परस्परावलंबी असतो” हे विधान दोन योग्य दाखले देऊन स्पष्ट करा. (पाठ १८ पहा)
 “Development is correlated”. Justify the statement by giving any two suitable examples. (See Lesson 18)
4. खालीलपैकी एका प्रश्नाचे उत्तर १००-१५० शब्दांत लिहा. 4
 Answer any one of the following questions in about 100-150 words.
 (a) “शरीर व मन या दोन्हीचे समुचित कार्य” म्हणजे स्वास्थ्य किंवा आरोग्य होय. WHO नुसार “स्वास्थ्य” ची व्याख्या लिहा. तसेच उत्तम ‘शारीरिक स्वास्थ्य’, ‘मानसिक स्वास्थ्य’, ‘सामाजिक स्वास्थ्य’ यांची दोन लक्षणे लिहा. (पाठ ७ पहा)
 Health is the proper functioning of both body and mind. Define “Health” According to World Health Organisation (WHO). Enlist two characteristic features each of good physical health, good mental health and good social health. (See Lesson 7)
 (b) “प्रतिकारशक्ती” (Immunity) ची व्याख्या लिहा. ‘नैसर्गिक प्रतिकारशक्ती’ व ‘प्राप्त प्रतिकारशक्ती’ यांमधील फरक स्पष्ट करा. प्रतिकारशक्ती प्राप्त करण्याचे कोणतेही दोन मार्ग (उपाय) सुचवा. (पाठ ७ पहा)
 Define Immunity. How is natural immunity different from acquired immunity? Mention two ways by which we can acquire immunity. (See Lesson 7)
5. खालीलपैकी एका प्रश्नाचे उत्तर १००-१५० शब्दांत लिहा. 4
 Answer any one of the following questions in about 100-150 words.
 (a) तरुण हा इ. १२ वी चा विद्यार्थी आहे. त्याची भावी आयुष्यात इंजिनिअर होण्याची इच्छा आहे. त्याला संसाधनांच्या प्रमुख चार टप्प्यांची माहिती द्या, ज्यायोगे तो त्याचे लक्ष्य, ध्येय कौशल्याने गाठू शकेल. (पाठ १४ पहा)
 Tarun is a student of class 12th. He wants to pursue his career as a Engineer. Help him to identify the four steps of management to use his resources effectively to achieve his goal. (See Lesson 14)
 (b) “संसाधने मर्यादीत असतात” i) त्यांचा सुयोग्य वापर कसा करावा यासंबंधी तुमच्या समुदायाला मार्गदर्शन करा. (पाठ १४ पहा)
 ii) संसाधनांचा गैरवापर केला जातो. तो टाळण्याचे उपाय स्पष्ट करा. (पाठ १४ पहा)
 (i) Resources are limited. What four guidelines will you suggest to your community to use resources efficiently ?
 (ii) Discuss the misuse of any two resources in your own community and suggest ways to prevent it. (See Lesson 14)
6. खालीलपैकी कोणताही एक प्रकल्प (Project) तयार करा. 6
 Answer any one of the following questions in detail.

- (a) (i) करुणा व तरुणा या एकसारख्या जुळ्या बहिणी आहेत. करुणाचे पालनपोषण तिच्या आईने खेड्यामध्ये केले आहे. तरुणाला तिच्या पित्याने शहरात सांभाळले आहे. दोघांमधील विकासाच्या महत्त्वपूर्ण बाबी सारणीमध्ये स्पष्ट करा.
- (ii) बालकांचे व्यक्तिमत्त्व व वैयक्तिक फरक यांचे मूल्यमापन कोणत्या महत्त्वाच्या बाबींवर अवलंबून असते, यासंबंधी तुमचे मत स्पष्ट करा.
- (i) Karuna and Taruna are identical twins. Karuna is brought up in a village by her mother and Taruna is brought up in a urban setting by her father. Analyse any three important aspects of development of both siblings in a tabular form.
- (ii) In your opinion what is more important to determine the children's personality and individual differences and Why?
- (b) आपले आरोग्य व स्वास्थ्य उत्तम राहण्यामध्ये पोषक तत्त्वांचा खूप मोठा वाटा असतो. आपल्या आहारात पोषक तत्त्वांची कमतरता असेल तर काही रोगांची लक्षणे दिसू लागतात.
- (i) आहारातील तंतू (fibre) पाणी व 'अ' जीवनसत्व यांची प्रत्येकी दोन कार्ये लिहा.
- (ii) तुमच्या स्वतःसाठी एक भोजन तालिका तयार करा, ज्यामध्ये सर्व अन्नसमूहांचा व संतुलित आहाराचा समावेश असेल.

(पाठ ३ पहा)

Each nutrient has a specific role in keeping us healthy. If we start eating the food with missing nutrients, symptoms of the disease will start appearing.

- (i) Write any two functions of the following nutrients that are important to sustain life.
Dietary fiber, water, vitamin A
- (ii) Make a diet plan for yourself in terms of inclusion of food groups and balanced diet in a tabular form. (See Lesson 3)